

تلگراف و تلگرافخانه‌ها در دنیای پرسرعت ارتباطات جایی ندارند و از یاد رفته‌اند، اما اصفهانی‌ها به‌خاطر دارند که نخستین زن تلگرافچی در ایران در تلگرافخانه اصفهان (چلغا) کار می‌کرد. به گزارش همشهری، «شاه، به

اصفهان، رسید». این دو خط ممکن است یکی از هزاران تلگرافی باشد که تلگرافچی چلغا اصفهان به پایتخت و شهرهای دیگر فرستاد. زایل استپانیان بار تو (Zabel Stepanian-Bartev) در سنین کودکی با آموختن فوت و فن تلگراف از پدرش، در تلگرافخانه اصفهان (چلغا) کارش را شروع کرد و نامش به‌عنوان نخستین زن تلگرافچی در تاریخ ایران ثبت شد. زایل به القبا مورس مسلط بود و می‌دانست چطور باید ضربه‌ها و نقطه‌ها را کنار هم ردیف کند تا پیام‌ها مخابره شود. او در سال ۱۲۷۳ (۱۸۹۴) در اصفهان و در یک خانواده ارمنی به دنیا آمد. در ۹ سالگی نزد پدرش حرفه تلگرافچی‌گری را آموخت و در سال ۱۳۶۱ (۱۹۸۲) درگذشت.

تلگراف در تهران و تبریز

خط تلگراف در ۱۲۳۶، وارد ایران شد و بنا به دستور ناصرالدین شاه سیمی به طول یک کیلومتر با هدایت مسیو کرشش اتریشی، از عمارت سلطنتی پایتخت تا باغ لاله‌زار کشیده و در زمان صدارت میرزا آقاخان نوری، تهیه و ساخت تلگراف و آموختن القبا مورس به شاگردان دارالفنون آغاز شد. خط بعدی میان باغ سلطانیه و محل ییلاق شاه و سپس به مدرسه دارالفنون هم یک خط کشیده شد و بدین ترتیب نخستین مخابره‌ها میان شاه و بزرگان مملکتی صورت گرفت. ناصرالدین شاه که از نتیجه کار راضی بود دستور داد تا میان تهران و شهرهای دیگر نیز خط تلگراف کشیده شود. خط تلگراف با سرعت به ماکو، تبریز، چلغا و به خط تلگراف قفقاز وصل شد و اینگونه شاه ایران و امپراتور روسیه، در مناسبت‌های مختلف با استفاده از تلگراف پیام تبریک می‌بادله می‌کردند. ایران در سال ۱۳۴۸ به عضویت اتحادیه بین‌المللی تلگراف درآمد.

اسم عباسعلی خان دنبلی هم به‌عنوان نخستین ایرانی زبان مورس را آموخت، در کتاب‌های تاریخ روایت می‌شود او نخستین بار نسبت به ارسال پیام از طریق تلگراف اقدام کرد و بعدها در اداره پست و تلگراف استخدام شد. عباسعلی خان برای ارسال پیام به ایستگاه‌های مختلف ارسال تلگراف در نقاط گوناگون کشور اعزام می‌شد.

هواشناسی

کاهش دما در سواحل خزر

بنا بر گزارش سازمان هواشناسی کشور امروز پنجشنبه (۲۱ فروردین) گستره بارش در نیمه غربی، دامنه جنوبی البرز، قزوین و تهران بیشتر می‌شود. عصر امروز با نفوذ جریانات شمالی از غرب سواحل دریای خزر در شرق اردبیل، گیلان و غرب مازندران بارش و کاهش دما رخ می‌دهد. کارشناس سازمان هواشناسی کشور با اعلام این خبر به همشهری گفت: «روز جمعه بارندگی در برخی نقاط واقع در سواحل دریای خزر، شمال شرق، استان‌های واقع در دامنه جنوبی البرز و زاگرس مرکزی، برخی نقاط در یزد و شمال کرمان بیش‌بینی می‌شود. بارش تا اوایل هفته آینده ادامه دارد.»

فربا گودرزی افزود: «به سبب وزش باد شدید در کشور عراق و تشکیل توده گرد و خاک، انتقال گرد و خاک به بخش‌هایی از غرب کشور بیش‌بینی می‌شود». امروز فعالیت سامانه بارشی به شکل رگبار باران، رعد و برق، وزش باد شدید موقت، در برخی نقاط گردو خاک، در نقاط مستعد با احتمال بارش تگرگ و روزهای شنبه و یکشنبه کاهش محسوس دما در شمال غرب و غرب کشور (احتمال سرمازدگی باغات) در آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، کردستان، کرمانشاه، ایلام، لرستان، مرکزی، همدان، خوزستان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، زنجان، قزوین، البرز، گلستان، تهران، قم، گیلان، مازندران سبب صدور هشدار هواشناسی سطح زرد شده‌است. در این شرایط احتیاط در سفرهای بین شهری، عدم توقف در حاشیه و بستر مسیل‌ها، احتیاط در فعالیت‌های کوهنوردی و جابه‌جایی عمده، خودداری از برپا کردن جاذبه‌های مسافرتی در حاشیه و بستر رودخانه‌ها توصیه می‌شود. آسمان تهران صاف همراه با وزش باد، گاهی افزایش ابر و احتمال بارش پراکنده در پایتخت پیش‌بینی می‌شود و به‌طور میانگین ۴ درجه کاهش دما را پیش‌رو دارد. خنک‌ترین منطقه کشور ایستگاه ۷ توچال با دمای ۲ درجه زیر صفر، خیرآباد زنجان و بوئین و میاندشت اصفهان صفر درجه و گرم‌ترین مناطق کشور راسک با دمای ۴۵ درجه و قصر قند ۴۴ درجه هر دو در استان سیستان و بلوچستان گزارش شده‌است.

تفاهنامه خواهرخواندگی شهرهای اصفهان و کازان روسیه امضا شد

رایسویچ متشین، شهردار کازان روسیه؛ تفاهنامه عقد خواهرخواندگی میان ۲ شهر اصفهان و کازان روسیه در مراسمی به امضای شهرداران آنها رسید. اصفهان از جمله شهرهای قدیمی جهان به شمار می‌رود و کازان روسیه حدود یک هزار سال از اصفهان جوان‌تر است.

قصه بام‌ها

هر منطقه از ایران با اقلیم متفاوت خود نوع خاصی از بام را در معماری بومی گنجانده است

گزارش: راحله عبدالحسینی روزنامه‌نگار

اقلیم متفاوت در گوشه و کنار سرزمین ما سبب شده تا راه و روش متفاوتی برای ساخت سرپناه ایجاد شود؛ از بام‌های شیروانی گرفته تا بام‌های گنبدی. این روش متفاوت معماری در هر اقلیم که با تکیه بر دانش و تجربه اهالی بومی و مواردی مثل ارزانی مصالح، در دسترس بودن و سازگاری با محیط زیست در گذر زمان شکل گرفته در اصطلاح، معماری پایدار خوانده می‌شود.

یکی از جالب‌ترین نکات در این شیوه معماری، توجه به نوع بام خانه‌هاست که از یک منطقه به منطقه دیگری متفاوت است. بام‌های معماری سنتی ایران بر اساس اقلیم و نیازهای منطقه‌ای طراحی شده‌اند. هر نوع بام به شکلی ساخته شده که بهترین عملکرد را در برابر شرایط جوی آن منطقه داشته باشد.

شیروانی‌های باران خورده

خانه‌های گیلان، مازندران و گلستان به سقف‌های شیروانی‌شان معروف هستند. با وجود بارندگی زیاد و رطوبت بالا، طراحی شیب‌دار باعث هدایت سریع آب باران می‌شود و از نفوذ آن به سازه جلوگیری می‌کند. شیروانی‌ها معمولاً از چوب ساخته می‌شوند. در مازندران برای پوشش نهایی بام از سفال و در گیلان از تخته و نی استفاده می‌شود. خانه‌های سنتی ماسوله و روستاهای ییلاقی شمال، زیباترین شیروانی‌ها را دارند.

گرگان: شهر بام‌های سفالی قرمز

در بام‌های شیروانی‌دار سفالی در شهرهای شمالی، گرگان به عنوان شهر بام‌های سفالی قرمز زبانزد است. دیوارها و جرزهای آجری و رچ به رچ کنار هم چیده شده، شمایی متفاوت از شهر گرگان، عناصر و فضاهای شهری آن همچون مساجد و معابر ارائه داده است. بافت تاریخی گرگان نخستین بافت ثبت ملی شده ایران است که در سال ۱۳۱۰ به ثبت رسیده است. این نوع معماری بیشتر متعلق به دوره قاجار و پهلوی است اما بناهای دوره سلجوقی و صفوی هم در آن به چشم می‌خورد.

قطار سریع‌السیر مشهد-تهران به‌عنوان یکی از دغدغه‌های ملی باید به نتیجه مطلوب برسد

مجید پطوریان عسگری، نایب‌رئیس شورای اسلامی شهر مشهد؛ قطار سریع‌السیر مشهد-تهران یکی از دغدغه‌های ملی، به‌ویژه مورد توجه مقام معظم رهبری بوده است و امیدواریم با همت دولت این مسئله به نتیجه مطلوبی برسد.

گزارش تصویری

دشت‌های پرگل ایران

لاله‌های کندر

کندر روستایی خوش آب‌وهوا و زیبا در دل کوهستان البرز و در بخش آسارا از توابع استان البرز است. کلمه کندر در واقع شکل کوتاه شده عبارت «کهن دور» است. در سال‌های اخیر به لطف ذوق یک هموطن طبیعت‌دوست و همراهی اهالی روستا، دشتی از کوهپایه کندر در مزرعه «لرور» در غرب روستا شاهد رویش یک‌دست لاله‌های رنگ‌به‌رنگ شده است.

لاله‌ها و زکون الیکودرز

دشت لاله‌های واژگون دالاتی که از جاهای دیدنی الیکودرز به شمار می‌آید به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین دشت‌های لاله واژگون جهان شناخته می‌شود. این گستره وسیع با ۲۹۰۰ هکتار مساحت از شرق اشتهرآنکوه تا شمال قالیکوه امتداد می‌یابد. علاوه بر لاله‌های واژگون، انواع دیگر کلاه در این منطقه یافت می‌شود که از جمله کمیاب‌ترین آنها، لاله واژگون زرد است.

سوسن چلچراغ

سوسن چلچراغ یکی از آثار ملی ایران است که در منطقه داماش استان گیلان می‌روید و هر سال، گردشگران بسیاری برای تماشای این گل زیبا به این منطقه سفر می‌کنند. روستای داماش، رویشگاه اصلی سوسن چلچراغ در استان گیلان در دامنه‌های ارتفاعات البرز و در شهرستان رودبار قرار دارد.

گل بابونه فندقلو

دشت بابونه فندقلو با چشم‌انداز نفسگیر یکی از قشنگ‌ترین قاب‌های طبیعت و دشت‌های ایران است. مخمل سبزی به پهنای زیاد که تا چشم کار می‌کند با گل‌های بابونه فرش شده و گلستانی سفید را در لایه‌ای ابر و جنگل پدید آورده و شما را مات آن همه زیبایی می‌کند. اردیبهشت، خرداد و اوایل تابستان دشت بابونه به اوج زیبایی خود می‌رسد.

آفتابگردان‌های کالیوش

این دشت زیبا پوشیده شده از درختان سبز ویلند، گل‌های شقایق سرخ و مزرعه آفتابگردان است که از فصل بهار شروع به رویش کرده و در ماه اردیبهشت تا اواخر خرداد زیباترین تصویر را از خود می‌گذارد. دشت کالیوش شاهرود در شهر میامی و نزدیکی شاهرود از توابع استان سمنان قرار دارد و سالانه از اردیبهشت تا تابستان تورهایی عکاسی بسیاری در این دشت برگزار می‌شود.

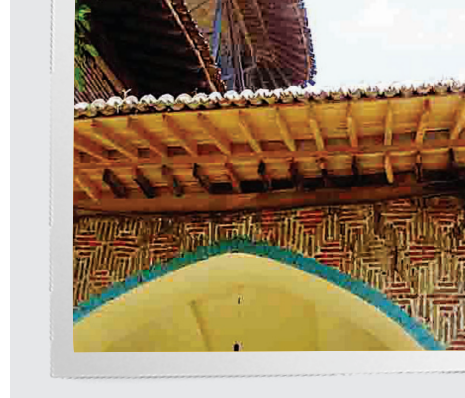
سقف گنبدی در روستای قلعه‌نو سیستان

یکی از خلاقیت‌های معماری در مناطق گرم و خشک مثل کرمان و خراسان جنوبی، ساخت سقف‌های گنبدی شکل است. طراحی قوسی شکل باعث هدایت باد و کاهش اثر مستقیم نور خورشید روی بام می‌شود. همچنین از تجمع گرما در داخل ساختمان هم جلوگیری می‌کند. آجر و ملات گچ و یا گل، مصالح اصلی ساخت گنبد است و پوشش نهایی آن برای کاهش جذب حرارت کاگل است. اوج این معماری در روستای قلعه‌نو شهرستان زابل در استان سیستان و بلوچستان به‌عنوان تنها روستای سالم باقیمانده بافت و معماری سنتی سیستان مشهود است.

شیر سر در کردکوی و بندرگز

شیروانی‌ها در خانه‌های استان گلستان به سمت گرگان که می‌رسد، سفال قرمز می‌شود و در غرب استان گلستان و کردکوی و بندرگز، لبه بیرون‌زده بام‌های شیب‌دار جلب توجه می‌کند. به این بیرون‌زدگی لبه‌های بام شیب‌دار سقف «شیر سر» می‌گویند که نوعی سایبان چوبی است و در موازات بام خانه‌ها قرار دارد و کاربرد آن در بنا برای حفاظت از نمای ساختمان در برابر رطوبت، بارش باران و برف و جلوگیری از نور شدید آفتاب و ایجاد سایه است. شیرسرها جنبه تزئینی هم دارند. مهارت اجرای شیرسر در فهرست آثار میراث فرهنگی ناملموس به ثبت ملی رسیده است.

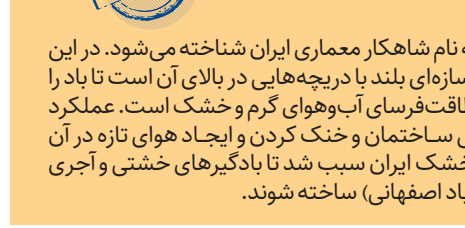
سقف سنگی در اورامانات

در مناطق کوهستانی زاگرس و البرز از جمله آذربایجان غربی، کردستان، لرستان، زنجان و همدان بام‌ها با چوب بلوط و گردو ساخته می‌شوند. داشته باشند و از سوی دیگر سبک باشند تا وزن اضافی روی ساختمان ایجاد نشود. در برخی خانه‌ها، سقف‌ها با سنگ یا ورقه‌های چوبی سنگین پوشانده می‌شوند تا در برابر آب‌های شدید مقاومت بیشتری داشته باشند که به خوبی در خانه‌های پلکانی ماسوله و خانه‌های سنگی اورامانات دیده می‌شود.

سقف گنبدی در روستای قلعه‌نو سیستان

یکی از خلاقیت‌های معماری در مناطق گرم و خشک مثل کرمان و خراسان جنوبی، ساخت سقف‌های گنبدی شکل است. طراحی قوسی شکل باعث هدایت باد و کاهش اثر مستقیم نور خورشید روی بام می‌شود. همچنین از تجمع گرما در داخل ساختمان هم جلوگیری می‌کند. آجر و ملات گچ و یا گل، مصالح اصلی ساخت گنبد است و پوشش نهایی آن برای کاهش جذب حرارت کاگل است. اوج این معماری در روستای قلعه‌نو شهرستان زابل در استان سیستان و بلوچستان به‌عنوان تنها روستای سالم باقیمانده بافت و معماری سنتی سیستان مشهود است.

خنک‌کننده روی بام

ساخت بادگیر روی بام در مناطق کویری کشورمان به نام شاهکار معماری ایران شناخته می‌شود. در این میان یزد هم به شهر بادگیرها شهرت دارد. بادگیر، سازه‌ای بلند با دریچه‌هایی در بالای آن است تا باد را به داخل خانه بیاورد و راهکاری برای تحمل شرایط طاقت‌فرسای آب‌وهوای گرم و خشک است. عملکرد بادگیرها هدایت کردن هوای بیرون به فضای داخلی ساختمان و خنک کردن و ایجاد هوای تازه در آن است. وزش بادهای فصلی و روزانه در اقلیم گرم و خشک ایران سبب شد تا بادگیرهای خشتی و آجری در جهت بادهای خنک و پرسرعت از سمت شمال (باد اصفهانی) ساخته شوند.

